

O B S A H

Strana

1.	POKYNY PRO PRÁCI V LABORATOŘI	3
1.1.	Laboratorní pomůcky	3
1.1.1.	Laboratorní sklo	3
1.1.2.	Laboratorní porcelán	7
1.1.3.	Kovové a ostatní pomůcky	9
1.1.4.	Čištění skla	9
1.2.	Příprava na cvičení, vedení záznamů o práci .	9
1.3.	Zásady bezpečnosti práce v laboratoři	11
1.4.	Pokyny pro hašení požáru v laboratoři	13
2.	BĚŽNÉ OPERACE V CHEMICKÉ LABORATOŘI	14
2.1.	Zahřívání	14
2.1.1.	Kahan Bunsenův	15
2.1.2.	Kahan Tecluho	15
2.1.3.	Kahan Meckerův	16
2.1.4.	Vodní, olejové a pískové lázně	17
2.1.5.	Žíhací pece	17
2.2.	Sušení	18
2.3.	Chlazení	19
2.4.	Příprava roztoků	20
2.5.	Dekantace	20
2.6.	Filtrace	21
2.7.	Destilace	24
2.8.	Srážení	25
2.9.	Krystalizace	26
2.9.1.	Způsoby krystalizace	26
2.9.2.	Příprava roztoku ke krystalizaci	27
2.10.	Práce se sklem	27
2.10.1.	Řezání skleněných trubic	28
2.10.2.	Ohýbání trubic, příprava kapilár	28
2.10.3.	Spojování trubic	29
2.10.4.	Zasunování skleněných trubic do zátek	29

2.11.	Váhy a vážení	30
2.11.1.	Popis vah	30
2.11.2.	Postup vážení na technických vahách	31
2.11.3.	Vážení na analytických vahách	32
2.11.4.	Zásady pro práci na analytických vahách	33
3.	PŘÍPRAVA CHEMICKY ČISTÝCH LÁTEK	34
3.1.	Čistění modré skalice krystalizací	34
3.2.	Příprava dusičnanu měďnatého	35
3.3.	Příprava chloridu draselného	35
3.4.	Příprava dusičnanu vápenatého	36
3.5.	Příprava síranu železnato-amonného /Mohrovy soli/	38
3.6.	Příprava síranu hlinito-draselného	39
3.7.	Příprava dihydrofosforečnanu sodného	40
3.8.	Příprava thiosíranu sodného	41
3.9.	Příprava chloridu olovnatého	41
3.10.	Příprava hexarhodanochromitanu draselného	42
3.11.	Příprava hexanitrokobaltitanu sodného	43
3.12.	Příprava chromanu barnatého	45
3.13.	Mikrokrystalizace	45
4.	ROZPUSTNOST TUHÝCH LÁTEK V KAPALINÁCH	50
4.1.	Stanovení teplotní závislosti rozpustnosti štavelanu sodného ve vodě	50
5.	CHEMICKÁ AKTIVITA KOVŮ ^o	52
6.	STANOVENÍ HUSTOTY TUHÝCH LÁTEK A KAPALIN	56
6.1.	Stanovení hustoty tuhé látky metodou volumetrickou	56
6.2.	Stanovení hustoty tuhé látky metodou pyknometrickou	57
6.3.	Stanovení hustoty kapalin	58
7.	VISKOZITA KAPALIN, STANOVENÍ RELATIVNÍ MOLEKULOVÉ HMOTNOSTI POLYMERU	63
8.	POVRCHOVÉ NAPĚTÍ	68

8.1.	Princip	68
8.2.	Povrchová aktivita	68
8.3.	Měření povrchového napětí	68
8.3.1.	Metoda kapilární elevace	68
8.3.2.	Metoda stalagmometrická	71
9.	REAKČNÍ KINETIKA	73
9.1.	Reakční rychlost	73
9.2.	Katalytický vliv iontů měďnatých a železnatých na rychlost oxidace kyseliny jodovodíkové peroxodvojsíranem amonným	73
9.3.	Vliv iontů železnatých a měďnatých na rychlost oxidace jodidu peroxodvojsíranem v přítomnosti thiosíranu	76
9.4.	Reakce bromu s kyselinou mravenčí	78
9.5.	Vliv koncentrace reagujících látek na reakci jodidu s jodičnanem	79
10.	STANOVENÍ pH	82
10.1.	Kolorimetrické stanovení pH	82
10.2.	Potenciometrické měření pH	83
10.3.	Stanovení disociační konstanty slabé jednosytné kyseliny /potenciometricky/	87
10.4.	Fotometrické stanovení disociační konstanty p-nitrofenolu	90
11.	STANOVENÍ SYTNÉ KAPACITY KATEXU	93
12.	KOLOIDNÍ SOUSTAVY	97
12.1.	Příprava koloidních roztoků /suspensoidů/	98
12.2.	Příprava koloidního roztoku hydrátu kysličníku železitého	99
12.3.	Příprava koloidního roztoku AgJ	99
12.4.	Příprava koloidního roztoku hydratovaného hydro- xidu hlinitého dispersí	100
12.5.	Koagulace hydrofilních solí elektrolyty a teplem	100
12.6.	Koagulace vaječného bílku elektrolyty a teplem	101
12.7.	Nezvratná koagulace koloidní vaječné bílkoviny	102
12.8.	Koagulace roztoku hydroxidu železitého	103

13.	ADSORPCE	104
13.1.	Adsorpce kyseliny šťavelové na aktivním uhlí	104
13.2.	Adsorpce barviv na aktivním uhlí	108
13.3.	Desorpce látek	109
14.	FÁZOVÉ ROVNOVÁHY	112
14.1.	Rozdělovací koeficient kyseliny benzoové pro systém benzen-voda	112
14.2.	Fázová rozhraní soustavy fenol-voda	114
15.	CHROMATOGRRAFIE NA PAPIŘE	117
15.1.	Dělení a důkaz aminokyselin vzestupnou papírovou chromatografií	117
15.2.	Dělení a důkaz Co^{2+} , Ni^{2+} a Cu^{2+} kruhovou papírovou chromatografií	119
Tabulka č. II	- Relativní atomové hmotnosti prvků /r. 1967/	121
Tabulka č. III	- Tlumivé roztoky dle McIlvainea	125
Tabulka č. IV	- Hustoty roztoků kyseliny sírové	126
Tabulka č. V	- Hustoty roztoků kyseliny dusičné	127
Tabulka č. VI	- Hustoty roztoků kyseliny fosforečné	128
Tabulka č. VII	- Hustoty roztoků kyseliny octové	129
Tabulka č. VIII	- Hustoty roztoků kyseliny chlorovodíkové	130
Tabulka č. IX	- Hustoty roztoků amoniaku	130
Tabulka č. X	- Hustoty hydroxidu sodného	131
Tabulka č. XI	- Hustoty vodných roztoků ethylalkoholu	132
Tabulka č. XII	- Hustoty vodných roztoků ethylalkoholu	133